

I N N E H Å L L

- Sida 1 Termfrågor i urval
3 Gransknings- och utredningsuppdrag
5 Information om ordlistor m.m.

Termfrågor i urval

41. 'bertla' - 'bettla' - bärtla
'bärtla'
förse (tunnplåt) med utvikt kant; den uppkomna kanten är en bärtel
42. 'dymling' - 'dybel'
dymling
låstapp (av trä) med huvudsaklig uppgift att hindra inbördes glidning hos virkestycken
dybel
liten spikliknande tapp (av metall) med hål i övre änden vari en hake e.d. kan slås eller skruvas in (enl. SAOB). Termen dybel, som torde vara föga vanlig nu, har hämtats från Tyskland, där die Dübel betyder följande enligt Begriffe und Begriffsbestimmungen aus dem Bauwesen (DNA 1963):
1. Verbindungsmittel zur Sicherung der vorgesehenen Lage eines Bauteiles
2. In Stemmloch eingelassener Holzpflock zur Befestigung von Haken usw.
43. 'sonics'
sonik
tillämpad akustik, dvs. teknik som innefattar alstring och utnyttjande av energin hos mekaniska svängningar; kan med hänsyn till frekvensområden indelas i ultrasonik och infrasonik; adj. sonisk [så'nisk]
44. 'tvåfokusrör' -
'tvåfokirör'
dubbelfokusrör
(E dual focus tube)

45. 'fastspänningsanordning' spänndon
anordningar för att spänna fast och hålla fast t.ex. arbetsstycke i en maskin kan med ett gemensamt namn kallas spänndon. Spänndon kan bestå av mekaniska, pneumatiska eller hydrauliska spännorgan.
Mekaniska spänndon kan efter utförande och konstruktion kallas spännbygel, spännhake, spännskruv osv.
46. 'injektor' - 'ejektor'
'strålpump' strålpump E jet pump, F pompe à jet
D Strahlpumpe
pump för vätska eller gas med en stråle av vatten, tryckluft eller ånga som energiöverförande medium. En 'sugande' strålpump kallas ofta ejektor, en 'tryckande' injektor
47. 'komplicitet' -
'komplexitet' komplexitet
är att föredra med hänsyn till (substantivet och adjektivet) komplex; ordet är också enligt SAOB belagt redan år 1884.
Verbet komplitera leder till komplicitet, vars engelska motsvarighet complicity dock betyder 'partnership in an evil action' (samma betydelse har franskans complicité). I USA används emellertid 'complicity' även som sidoform till 'complexity' (jfr också komplikation)
48. 'prill' prill -et
kornad mängdvara (gryn), företrädesvis om agglomerat av relativt hård konsistens.
Anm. Termen används i gödselmedelsindustrin och gummiindustrin; jfr engelskans prills, material in small bead form (Condensed chemical dictionary 6 ed. 1965)

Gransknings- och utredningsuppdrag

49. Akademiförlaget-Gumperts
Kapitlet 'Nomenklatur och definitioner' för bok i hållfasthetslära
50. Integritetsskyddskommittén inom Kungl. Justitiedepartementet
Termer avseende bandspelare, förstärkare, IR-teknik m.m.
51. Lantbrukshögskolan, JTS nomenklaturkommitté
Lantbruksteknisk ordlista nr 1,8
52. Statens Planverk
Svensk byggnorm 67
53. Svensk Byggtjänst
Kategoriserad förteckning över index-termer
54. Svenska Byggnadsentreprenörföreningen
Förslag till maskinlista 1968, klass 5
55. Svenska Metallverken
Svenska termer avsedda att ingå i 'Multilingual Vocabulary of Trade Terms' (International Wrought Copper Council P.5451)
56. Svenska Vatten- och Avloppsverksföreningen
Normförslag till föreskrifter angående vatteninstallation inom fastighet
57. Sveriges Mekanförbunds Standardcentral
Svensk bearbetning av 'Technical Classification of Woodworking Machines and Auxiliary Machines for Woodworking' (Comité Européen des Constructeurs de Machines à Bois)
58. Tekniska Fakultetsberedningen, Universitetskanslersämbetet
Förslag till ämnesnamn för 'Läran om vattenmotorer och pumpar' (fluidteknologi)

Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen, Yrkesvägledningsbyrån

- 59. Svenskt yrkeslexikon - Telekommunikationsarbete
- 60. Svenskt yrkeslexikon - Revisor

ER-nämnden

- 61. Projekt nr 16B Oljebrännare
- 62. " " 21 Impregnerad och belagd byggnadspapp
- 63. " " 26 Spisfläktar
- 64. " " 31 Tegelstenar
- 65. " " 47 Plaströr
- 66. " " 56 Isolerplattor av gasbetong
- 67. " " 63 Beklädnadselement och fasadytor av betong
- 68. " " 73A Tvättmaskiner och 73B Centrifuger
- 69. " " 79 Golvmassor
- 70. " " 93 Byggtorkar

Korrosionsinstitutet

- 71. K 3211 Varmförzinkning
- 72. K 3430 Fosfatering. Allmänt
- 73. K 4521 Kromateringsbad för zink och kadmium. Badkontroll

Sveriges Mekanförbunds Standardcentral

- 74. Remiss 807 Rörledningsarmatur. Bygglängder

Sveriges Standardiseringskommission

- 75. SIS 15 51 37 Bestämning av viskositet för genomsynliga vätskor med kapillärviskosimeter enligt Ubbelohde
- SIS 15 51 38 Bestämning av viskositet för ogenomsynliga vätskor med kapillärviskosimeter enligt Cannon-Fenske
- 76. SIS 84 44 01 Papperspåsar av kanistertyp
- SIS 84 44 02 Papperspåsar av plan typ
- SIS 84 44 17 Papperssäckar
- 77. SIS 24 82 53 Ståltrådsarmerad hydraulslang av gummi
- 78. SIS 83 96 61 Sängbottnar och madrasser till bäddmöbler för vuxna
- 79. SIS 84 63 10 Bensindunkar av polyeten. Volym 2 till 5 liter.

Varvsindustrins standardcentral

- 80. VIS 336 Sanitära system
- VIS 337 Eldsläckningsarrangemang
- VIS 338-341 Skyltar
- 81. VIS 334 Luftkonditionering. Konditioner och beräkningsunderlag
- 82. VIS 344-354 Runda fönster - insvetsbara
- 83. VIS 356-373 Förslag till möbler

Information om ordlistor m.m.

TNC 38, Färg- och lackteknisk ordlista, som kom ut i april i år, har fått en god spridning. Den nya utgåvan såldes under de 6 första månaderna i flera exemplar än den gamla (TNC 14) under de 10 första åren (1951-1960).

Hittills införda recensioner i ett 20-tal facktidsskrifter synes ha stimulerat efterfrågan. Sveriges Färgfabrikanters Förening, en av huvudintressenterna vid ordlistans tillkomst, har som medlem i TNC medverkat till att sprida kännedom om ordlistan även till sina utländska förbindelser. Till utlandet har hittills sålts ca 250 ex. (Danmark, England, Finland, Frankrike, Norge, Schweiz, Västtyskland, Österrike). Utdrag ur recensionerna i ett par tyska tidskrifter visar det internationella intresset.

Das Bemerkenswerte dieses Büchleins ist die Tatsache, dass es dem nicht-schwedischen Farbenchemiker, der keine Kenntnisse der schwedischen Sprache besitzt, die Möglichkeit gibt, - wenn auch mit einigen Mühen - Veröffentlichungen aus dem Fachgebiet oder Broschüren in schwedischer Sprache zu studieren. Das umfassende Fremdwörterverzeichnis ist so klar aufgebaut, dass man es - mit einem Umweg über das "neutrale" Schweden - auch sehr gut als Fachlexikon zwischen den obengenannten Sprachen verwenden kann.
(Farbe und Lack 1967:10)

So ist ein Kriterium für den Wert eines solchen Buches eigentlich nur die Sorgfalt, mit der es zusammengestellt wurde und die für das Auffinden der jeweils auch treffenden fremden Bezeichnung aufgewandt wurde. Das vorliegende Fünf-Sprachen-Wörterbuch (Schwedisch, Finnisch, Französisch, Deutsch, Englisch) weist in dieser Beziehung, wenngleich ein Urteil sich natürlich nur auf Stichproben stützen kann, keine Schwächen auf.

(Industrie-Lackier-Betrieb 1967:10)

I flera av de svenska recensionerna understryks behovet av ordlistor på andra områden. I förordet till TNC 38 förebådas en ordlista för byggnadsmålning som snart är klar för utgivning. Samma är förhållandet med en gummiteknisk ordlista utarbetad i samråd med Sveriges Gummitekniska Förening.

En omarbetning av den plasttekniska ordlistan (TNC 30) är också angelägen och har som tidigare meddelats länge förberetts.

I senaste numret av tidskriften Språkvård 1967:4 ingår en artikel 'Teknisk terminologi - en nationell eller internationell angelägenhet?', författad av TNCs verkställande direktör Einar Selander. Tidskriften Språkvård utges av Nämnden för Svensk Språkvård och utkommer med fyra nummer per år.

Prenumeration på TNC-Aktuellt för år 1968

Prenumerationsavgiften för år 1968 är 20 kronor. Avgiften bör insättas på TNCs postgiro 55 60 12 samtidigt som beställning skickas till TNC, Box 5073, Stockholm 5. Det sistnämnda är tyvärr nödvändigt för att säkerställa distributionen.